

Ο ΠΕΡΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΟΜΟΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

**Συνοπτικός
τίτλος.**

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εσωτερικού Ελέγχου Νόμος του 2003.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά- «εσωτερικός έλεγχος» σημαίνει μια ανεξάρτητη, αντικειμενική και συμβουλευτική δραστηριότητα σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις εργασίες του ελεγχόμενου οργανισμού. Βοηθά τον ελεγχόμενο οργανισμό να πετύχει τους στόχους του μέσω μίας συστηματικής, πειθαρχημένης προσέγγισης για να αξιολογήσει και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης·

«ελεγχόμενος οργανισμός» σημαίνει τη Δημόσια Υπηρεσία που υπάγεται στη Δημοκρατία και περιλαμβάνει τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, την Αστυνομία, το Στρατό και την Εθνική Φρουρά, αλλά δεν περιλαμβάνει

(α) Τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ανώτατο Δικαστήριο, όπως και κάθε υπαγόμενο σ' αυτό Δικαστήριο.

(β) το Γενικό Εισαγγελέα, το Γενικό Ελεγκτή και την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για ενέργειες που αφορούν την άσκηση των καθοριζομένων από το Σύνταγμα αρμοδιοτήτων τους·

«Ετήσιο Πρόγραμμα Εσωτερικού Ελέγχου» σημαίνει το πρόγραμμα που ετοιμάζεται από τον Έφορο και καθορίζει τις δραστηριότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου για το συγκεκριμένο έτος.

«Έφορος» σημαίνει τον σύμφωνα με το άρθρο 3, διοριζόμενο Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου·

«Λειτουργός», σημαίνει πρόσωπο που κατέχει οποιαδήποτε θέση ή αξίωμα σε οποιοδήποτε ελεγχόμενο οργανισμό, είτε μόνιμα, είτε προσωρινά είτε αναπληρωματικά είτε με σύμβαση·

«Στρατηγικό Σχέδιο», σημαίνει το έγγραφο που ετοιμάζεται από τον Έφορο και καθορίζει τη στρατηγική κατεύθυνση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα·

«Συμβούλιο», σημαίνει το σύμφωνα με το άρθρο 15, διοριζόμενο Συμβούλιο Εσωτερικού Ελέγχου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΕΦΟΡΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Διορισμός Εφόρου 3(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο , διορίζει πρόσωπο, υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου, εγνωσμένης, σχετικής με τα καθήκοντα, μορφώσεως και πείρας ως Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο με την ιδιότητά του αυτή είναι υπεύθυνο για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Η θητεία του Εφόρου είναι για περίοδο έξι ετών και δύναται να ανανεωθεί για μία ακόμη περίοδο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(3) Η αντιμισθία του Εφόρου και οι λοιποί όροι υπηρεσίας του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνονται σε συμβόλαιο που υπογράφει εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ο Υπουργός Οικονομικών.

(4) Ο Έφορος δε δύναται να κατέχει οποιαδήποτε άλλη θέση ή αξίωμα στη Δημοκρατία ή να απασχολείται σε οποιαδήποτε άλλη εργασία με αμοιβή:

Νοείται ότι σε περίπτωση διορισμού ως Εφόρου υπαλλήλου που κατέχει μόνιμη θέση στην κρατική υπηρεσία ή σε οργανισμό, ο υπάλληλος αφυπηρετεί αυτοδικαίως από τη θέση που κατέχει, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των περί Συντάξεων Νόμους του 1997 έως 1999 που αφορούν τα ωφελήματα αφυπηρέτησης για την οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση όπως αυτές θα τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

97(I) του 1997

3(I) του 1998

77(I) του 1999.

(5) Όταν παύσει να κατέχει το αξίωμα του, ο Έφορος θα δικαιούται σύνταξη και φιλοδώρημα όπως υπολογίζεται η σύνταξη και το φιλοδώρημα του Προέδρου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

**Τερματισμός
Υπηρεσιών.**

4.(1) Ο Έφορος δύναται κατά την διάρκεια της θητείας του να υποβάλει γραπτώς προς το Υπουργικό Συμβούλιο την παραίτηση του

(2) Ο Έφορος δύναται να παυθεί μόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο και μόνο για οποιοδήποτε των πιο κάτω ειδικών λόγων:

(α) Λόγω πνευματικής ή σωματικής ανικανότητας ή αναπηρίας ή άλλης οποιασδήποτε ανεξαιρέτως ασθένειας καθιστώσης τον Έφορο ανίκανο να εκπληρώσει επαρκώς τα καθήκοντα του,

(β) Λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς ή συστηματικής απουσίας ή αμέλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του,

(γ) Λόγω κήρυξης του σε κατάσταση πτωχεύσεως,

(δ) Λόγω καταδίκης του σε ποινικό αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχρότητα.

Αρμοδιότητες.

5. Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού και άνευ επηρεασμού των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου, ο Έφορος είναι αρμόδιος για την διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου για όλους τους ελεγχόμενους οργανισμούς. Για το σκοπό αυτό ο Έφορος έχει εξουσία να:

- (i) εξετάζει και να αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου,
- (ii) εξετάζει και να αξιολογεί τα συστήματα που έχουν καθοριστεί για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με πολιτικές, σχεδιασμούς και διαδικασίες, νομικές υποχρεώσεις και κανονισμούς,
- (iii) εξετάζει και να αξιολογεί τον τρόπο διαχείρισης των υποχρεώσεων, τον τρόπο διασφάλισης των στοιχείων ενεργητικού και επαλήθευσης της ύπαρξης τέτοιων στοιχείων,
- (iv) εξετάζει και να αξιολογεί την οικονομικότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των διαφόρων δραστηριοτήτων και διαδικασιών,
- (v) εξετάζει τη λειτουργία των προγραμμάτων, σχεδίων, δραστηριοτήτων για να εξακριβωθεί εάν τα αποτελέσματα τους είναι συμβατά με τους καθορισμένους στόχους και σκοπούς και εάν οι εργασίες ή τα προγράμματα εκτελούνται όπως είχαν προγραμματιστεί,
- (vi) αξιολογεί την επάρκεια των καθορισμένων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου,
- (vii) παρέχει συμβουλές για τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου και για άλλα λογιστικά και λειτουργικά θέματα,
- (viii) αξιολογεί την αξιοπιστία, σχετικότητα και ακεραιότητα της οικονομικής και λειτουργικής πληροφόρησης,
- (ix) διεξάγει ειδικές μελέτες και ελέγχους για οποιοδήποτε θέμα που επηρεάζει την ακεραιότητα, τα συμφέροντα, την απώλεια εσόδων και τη λειτουργική αποδοτικότητα του ελεγχόμενου οργανισμού,
- (x) αξιολογεί την ποιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και του περιβάλλοντος πληροφοριών,
- (xi) οποιαδήποτε άλλη εργασία εμπίπτει στα πλαίσια του εσωτερικού ελέγχου.

Εκθέσεις.

6.(1) Ο Έφορος είναι υπεύθυνος για την ετοιμασία και υποβολή έκθεσης ελέγχου μετά την ολοκλήρωση κάθε ελέγχου προς την Διεύθυνση του ελεγχόμενου οργανισμού. Η έκθεση ελέγχου δύναται να κοινοποιηθεί σε οποιαδήποτε προϊστάμενη αρχή και ανεξάρτητη υπηρεσία που ο Έφορος κρίνει σκόπιμο.

(2) Ο Έφορος υποβάλλει εντός έξι μηνών από τη λήξη κάθε έτους έκθεση προς το Συμβούλιο με τις δραστηριότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το Συμβούλιο επίσης αποφασίζει για την κυκλοφορία της εν λόγω έκθεσης.

Προστασία Εφόρου.

7. Δεν μπορεί να εγερθεί αγωγή εναντίον του Εφόρου για οποιαδήποτε πράξη που έκανε ή οποιαδήποτε γνώμη που εξέφρασε ή έκθεση που υπέβαλε κατά την καλόπιστη ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του δυνάμει του Νόμου αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Δημιουργία Υπηρεσίας.

8.(1) Ιδρύεται ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου το προσωπικό της οποίας θα αποτελείται από λειτουργούς που θα έχουν τέτοια προσόντα όπως θα καθοριστούν στα Σχέδια Υπηρεσίας.

(2) Οι λειτουργοί της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι μέλη της Δημόσιας Υπηρεσίας και θα διορίζονται, όπως προβλέπεται στον εκάστοτε ισχύοντα περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο.

(3) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου θα προίσταται από τον Έφορο. Ο Έφορος έχει εξουσία όπως διαφυλασσομένης της αρχής της ιεραρχίας, εξουσιοδοτήσει οποιοδήποτε λειτουργό που κατέχει υπεύθυνη θέση όπως ενασκεί εκ μέρους του τέτοιες από τις εξουσίες του και κάτω από τέτοιους όρους, εξαιρέσεις και επιφυλάξεις, όπως ο Έφορος θα καθορίσει.

Διενέργεια ελέγχων.

9. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενεργεί έλεγχο σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, οποιουδήποτε ελεγχόμενου οργανισμού και για το σκοπό αυτό δύναται να ακολουθήσει οποιαδήποτε μεθοδολογία και προσέγγιση κρίνει σκόπιμο.

Ανεξαρτησία.

10. Ο Έφορος και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητοι από τη Διεύθυνση του ελεγχόμενου οργανισμού και δεν επιτρέπεται να έχουν οποιαδήποτε άμεση αρμοδιότητα για, ή εξουσία πάνω, στις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου ούτε να μετέχουν σε οποιαδήποτε απόφαση εκτελεστικής φύσεως.

- Εξουσιοδότηση.** 11. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξουσιοδοτείται όπως:
- (α) Έχει πρόσβαση σε εύλογο χρόνο σε όλα τα βιβλία, έγγραφα, λογαριασμούς, περιουσία, εντάλματα πληρωμής, αποδείξεις είσπραξης, αρχεία, αλληλογραφία και άλλα δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την κατάλληλη εκτέλεση της εργασίας του Εσωτερικού Ελέγχου.
- (β) έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε οποιαδήποτε κτίρια ή άλλες εγκαταστάσεις και να ζητεί από οποιοδήποτε Λειτουργό να παρέχει όλη την πληροφόρηση και όλες τις επεξηγήσεις που κρίνονται απαραίτητες για τη διαμόρφωση γνώμης και ο κάθε Λειτουργός θα πρέπει να ανταποκρίνεται έγκαιρα στην παροχή τέτοιων εξηγήσεων.
- Υποψία για πιθανή απάτη ή παρατυπία.** 12. Αν, στα πλαίσια του ελέγχου, αποκαλυφθούν περιστάσεις που εγείρουν υποψίες για πιθανή απάτη ή παρατυπία ή σημαντική ζημιά στα στοιχεία ενεργητικού του ελεγχόμενου οργανισμού ή του κράτους, ο Έφορος απαιτείται να δράσει άμεσα για να σταματήσει τέτοια δραστηριότητα. Σε τέτοια περίπτωση, θα ετοιμάζεται μια ειδική έκθεση, η οποία θα κοινοποιείται έγκαιρα στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.
- Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών.** 13. Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου αυτού ο Έφορος και κάθε μέλος του προσωπικού της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σέβονται την αξία και την ιδιοκτησία των πληροφοριών που λαμβάνουν και δεν γνωστοποιούν οποιαδήποτε πληροφορία χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση εκτός και αν υπάρχει νομική ή επαγγελματική υποχρέωση να το πράξουν.

ΜΕΡΟΣ IV **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

- Δημιουργία Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου.** 14. Δημιουργείται Συμβούλιο Εσωτερικού Ελέγχου το οποίο θα έχει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο.
- Σύνθεση.** 15(1) Το Συμβούλιο θα αποτελείται από:
- (α) Τον Υπουργό Οικονομικών ως Πρόεδρο,
 - (β) δύο Υπουργούς,
 - (γ) τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας,
 - (δ) πρόσωπο με εμπειρία σε θέματα εσωτερικού ελέγχου που να μην είναι Δημόσιος Αξιωματούχος ή Λειτουργός.
- (2) Το Συμβούλιο θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο τριών χρόνων.
- (3) Το Συμβούλιο θα καθορίζει από μόνο του τον τρόπο λειτουργίας του.
- (4) Γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη στο Συμβούλιο θα παρέχεται από το Υπουργείο Οικονομικών.

Αρμοδιότητες.

16. Το Συμβούλιο θα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
- (α) Να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου,
 - (β) Να παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εργασίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και να ενημερώνει σχετικά το Υπουργικό Συμβούλιο,
 - (γ) Να εισηγείται στο Υπουργικό Συμβούλιο τα κατάλληλα μέτρα για την ενδυνάμωση του εσωτερικού ελέγχου στο Δημόσιο Τομέα,
 - (δ) Να παρακολουθεί την ποιότητα της εργασίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και να εισηγείται τρόπους βελτίωσης της,
 - (ε) Να ενημερώνεται για την ανταπόκριση των Διευθύνσεων των ελεγχόμενων οργανισμών στα θέματα που εγείρονται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου,
 - (στ) Να καλεί τις Διευθύνσεις των ελεγχόμενων οργανισμών να δώσουν εξηγήσεις στις περιπτώσεις που δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις προς την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου,
 - (ζ) Να ενημερώνεται για το Ετήσιο Πρόγραμμα Εσωτερικού Ελέγχου και το Στρατηγικό Σχέδιο της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου,
 - (η) Να αποφασίζει για την κυκλοφορία της Ετήσιας Έκθεσης με τις δραστηριότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

ΜΕΡΟΣ V
ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Υποχρεώσεις ελεγχόμενων οργανισμών.

17. Η Διεύθυνση του κάθε ελεγχόμενου οργανισμού υποχρεούται εντός ενός μηνός από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου, εκτός εάν ο Έφορος καθορίσει διαφορετικά, να αποστείλει στον Έφορο χρονοδιάγραμμα με τις ενέργειες που προτίθεται να κάνει σε σχέση με τα ευρήματα του ελέγχου.

Προϋπολογισμός.

18. Τα λειτουργικά έξοδα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου καλύπτονται από το Κρατικό Προϋπολογισμό.

Αδικήματα.

19. Οποιοσδήποτε που:

- (α) Χωρίς νόμιμη δικαιολογία παραλείπει να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία που γνωρίζει και η οποία σχετίζεται με έλεγχο που διενεργεί ο Έφορος,
- (β) χωρίς νόμιμη δικαιολογία αρνείται να παράσχει τα αιτούμενα από τον Έφορο στοιχεία ή ηθελημένα παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο την παροχή τους,
- (γ) χωρίς νόμιμη δικαιολογία παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διεξάγεται από τον Έφορο,
- (δ) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχεία γνωρίζοντας ότι αυτά είναι ανακριβή,
- (ε) παρεμποδίζει τον Έφορο ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε οποιαδήποτε έλεγχο στη διεκπεραίωση της εργασίας τους,

είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει το ένα έτος ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες ή και στις δύο ποινές.

Κανονισμοί.

20.(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και ειδικότερα για να καθορίσει οποιοδήποτε θέμα το οποίο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου πρέπει ή δύναται να καθορισθεί.

(2) Κανονισμοί που γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την πάροδο εξήντα ημερών από την κατάθεσή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφασή της δεν τους τροποποιήσει ή τους απορρίψει, ολικά ή μερικά, τότε, αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή τους.

**Διορισμός
Πρώτου Εφόρου.**

21. Το Υπουργικό Συμβούλιο οφείλει εντός ενός μηνός από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου να προβεί σε διορισμό του Εφόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3.

**Μεταβατικές
διατάξεις.**

22. Μέχρι να διορισθεί το προσωπικό της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και προς το σκοπό της προσωρινής στελέχωσης της, δύνανται να διενεργηθούν αποσπάσεις δημοσίων υπαλλήλων σ' αυτή.